Statlig närvaro och service 2026 i Västerbottens län

Länsstyrelsen
Västerbotten

Titel:	Statlig närvaro och service 2026 och Västerbottens län
Författare:	Länsstyrelsen Västerbottens län
ISBN:	
Rapportnummer:	
Diarienummer:	100-7820-2026
Utgivningsår:	2026
Omslagsbild:	Länsstyrelsen Västerbotten ”Norrsken över Granö”.

Förord

Denna rapport belyser hur myndighetsinfrastrukturen ser ut i länet avseende tillgänglighet till statliga myndigheter och statlig service. Redovisningen är del i den nationella rapporteringen som samordnas av Länsstyrelsen i Örebro län (uppdrag 3.B.1 Statlig närvaro och service).

Landshövding Helene Hellmark Knutsson har beslutat i detta ärende. Underlag till rapporten är sammanställd av Elisabeth Björkman.

Umeå, 11 september 2026

Titel: Statlig närvaro och service

Helene Hellmark Knutsson
Landshövding

Sammanfattning

Västerbotten har en förhållandevis god närvaro och tillgänglighet till statlig service. Under 2025 fanns totalt 47 myndigheter och 135 statliga arbetsställen i länet 2025 fördelat på länets samtliga 15 kommuner.

Antalet myndigheter har ökat med tre myndigheter mellan åren 2021 och 2025. Under hösten 2026 öppnades även Totalförsvarets plikt- och prövningsverk i Umeå. Sett till antalet statliga arbetsställen i förhållande till befolkningen hade länet 0,48 arbetsställen per tusen invånare, medan motsvarande siffra för riket var 0,25 arbetsställen per tusen invånare.

Antalet sysselsatta i statlig sektor var 10 080 i länet under 2024, vilket är en ökning med 475 sedan 2022. Sett till antalet sysselsatta inom statlig sektor i förhållande till befolkningen hade länet 36 sysselsatta per tusen invånare, medan motsvarande siffra för riket var 38.

Den inomregionala skillnaden är stor. Under 2024 låg Umeå kommun i topp med 8 719 sysselsatta och 65 sysselsatta per tusen invånare, medan Dorotea kommun endast har 4 sysselsatta 2 sysselsatta per tusen invånare.

I Västerbotten finns inga utanförskapsområden.

Statlig service

I länet fanns 48 egna besökskontor hos de servicegivande myndigheterna 2026, vilket är en minskning med tre jämfört med år 2025. Bland annat togs två besökskontor bort i Skellefteå under 2024. De inomregionala skillnaderna är dock fortsatt stora. I de mindre inlandskommunerna är bilberoendet ett faktum för att nå de servicegivande myndigheternas kontor.

Ortstrukturen med långa avstånd mellan huvudorter men korta tidsavstånd inom orterna ger både fördelar och nackdelar. Tillgängligheten inom respektive samhällen är mycket bra med korta tidsavstånd mellan olika målpunkter, vilket förbättrar jämförelser av tillgänglighet men tenderar att bli binär. Antingen finns servicekontor och då med bra tillgänglighet eller så finns inget kontor och tillgängligheten går mot noll. Ökningen av statliga e-tjänster minskar behovet av fysiska kontor på medellång sikt.

Omvärldsfaktorer

Utveckling av befolkning, arbetstillfällen och service är krafter som förstärker varandra. De stora inomregionala skillnaderna utgör en utmaning på flera sätt. Kustkommunerna har en gynnsam utveckling medan de befolkningsmässigt mindre inlandskommunerna har en negativ utveckling. Detta förhållande påverkas inte av den statliga närvaron.

Innehåll

FÖRORD ... **3**

SAMMANFATTNING ... **4**

INLEDNING ... **6**

Mål och syfte ... 6

Metod ... 7

Förklaring av begrepp ... 7

STATLIG NÄRVARO I LÄNET ... **10**

Antal myndigheter och statliga arbetsställen i länets utanförskapsområden 15

Antal sysselsatta inom statlig sektor i länet ... 16

STATLIG SERVICE I VÄSTERBOTTEN ... **22**

Besökskontor hos servicegivande myndigheter i länet ... 22

Besökskontor i utanförskapsområden ... 26

ANDRA FAKTORER SOM PÅVERKAR STATLIG NÄRVARO OCH SERVICE ... **27**

SAMLAD BEDÖMNING AV STATLIG NÄRVARO OCH SERVICE OCH DESS PÅVERKAN PÅ LÄNET ... **28**

Statlig närvaro ... 28

Statlig service ... 28

Andra faktorer ... 29

REFERENSER ... **30**

Skriftliga underlag ... 30

Statistiska källor ... 30

Internetkällor ... 30

BILAGOR ... **32**

Bilaga 1: Statliga myndigheter, antal arbetsställen och antal kommuner med arbetsställen i länet 2025 ... 32

Inledning

I regleringsbrevet för länsstyrelserna 2026 formuleras uppdraget 3A1 om statlig närvaro och service på följande sätt: ”Länsstyrelserna ska redovisa den statliga närvaron och servicen i länen. Av redovisningen ska framgå i vilken utsträckning statliga myndigheter finns närvarade och erbjuder service i områden där utanförskapet är stort. Vid genomförandet av uppdraget ska befintlig statistik användas. Uppdraget ska senast den 15 oktober 2026 redovisas till Regeringskansliet (Finansdepartementet). Länsstyrelsen i Örebro län ska samordna länsstyrelsernas redovisning av uppdraget.”

Mål och syfte

Regeringen har tidigare uttalat att det finns behov av att stärka förtroendet för statliga myndigheter och samhällets institutioner genom en väl utvecklad lokal statlig närvaro och service. Utvecklingen går mot fler digitala tjänster, men såväl privatpersoner som företagare har ändå behov av att fysiskt kunna möta myndigheter för att få personlig service. Detta kan vara särskilt viktigt för de som har svårigheter med det svenska språket, de med vissa typer av funktionsnedsättningar och de som är ekonomiskt utsatta.[1]

Målsättningen med uppdraget är att

- belysa hur myndighetsinfrastrukturen ser ut i länet, vilken samlad statlig service som finns, hur den kan tänkas utvecklas i framtiden samt analysera vad det får för konsekvenser för det egna länet och dess kommuner.
    - belysa hur den statliga närvaron och servicen ser ut i länet och dess kommuner.
    - belysa vilken grad av service som finns i länet och dess kommuner och hur den utvecklas.
    - belysa hur den statliga närvaron och servicen ser ut i utanförskapsområden[2].

- skapa ett mervärde för den långsiktiga utvecklingen av den statliga styrningen.

[1] Prop. 2018/19:47: Samlad struktur för tillhandahållande av lokal statlig service

[2] För definition av utanförskapsområden se under avsnittet *Förklaring av begrepp*.

Metod

Statlig närvaro

Den statliga närvaron belyses med hjälp av statistik som inhämtas från SCB. Statistiken belyser dels hur den statliga närvaron ser ut redovisningsåret, dels hur den sett ut över tid. Källorna för statistiken är Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS), Företagsdatabasen (FDB). Den senaste uppdateringen av årsstatistiken från BAS finns tillgänglig för 2024 och från FDB för 2025.

Statlig service

Den statliga servicen belyses genom att kartlägga hur tillgången till personlig service ser ut. Detta görs för elva servicegivande myndigheter[3].

Statlig närvaro och service i utanförskapsområden

Den statliga närvaron och servicen där utanförskapet är stort belyses med hjälp av de 179 utanförskapsområden som SCB och Boverket identifierat.[4]

Förklaring av begrepp

I rapporten förekommer några begrepp samt statistiska mått, vilka beskrivs nedan.

Arbetsställe

Med arbetsställe menas varje adress (lokal), fastighet eller grupp av närliggande lokaler och fastigheter där företag och organisationer bedriver verksamhet.[5]

Allmän service

Service som ges via servicekontor som avser till exempel allmän vägledning och råd, hjälp med blanketter och ansökningar, information om pågående ärenden och hjälp att boka möten med handläggare i specifika ärenden.[6]

---

[3] Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden (CSN), Försäkringskassan, Kronofogden, Lantmäteriet, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten, Polismyndigheten, Skatteverket, Statens servicecenter och Trafikverket

[4] https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/ovrigt/ovrigt/ovriga-publikationer-statistik/pong/publikationer/fordjupad-analys-om-utanforskap.-slutrapport-regeringsuppdrag-20242

[5] https://www.scb.se/vara-tjanster/bestall-data-och-statistik/regionala-statistikprodukter/statistikpaket/definitioner-for-tabellpaket/#ampak

[6] https://www.statenssc.se/besok-servicekontor

Besökskontor

Ett kontor hos någon av de servicegivande myndigheterna som individer har möjlighet att besöka antingen via spontanbesök eller genom att boka tid för ett besök.

Fördjupad service

Service som ges via servicegivande myndigheters egna kontor där medborgaren kan få fördjupad hjälp med sina ärenden.

Servicekontor

Kontor som bedrivs av Statens servicecenter. I dagsläget har Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket samverkansavtal med Statens servicecenter. Arbetsförmedlingens kundtorg har också anslutits till servicekontoren. I april 2023 slöt också Migrationsverket och Statens servicecenter ett avtal om samverkan. På ett servicekontor kan medborgare få allmän vägledning och råd, hjälp med blanketter och ansökningar, information om pågående ärenden och hjälp att boka möten med handläggare i specifika ärenden.[7]

Statlig sektor

En härledd variabel som baseras på ägarkategori, juridisk form samt institutionell sektorkod. Vi följer den indelning som finns i Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS). Det vill säga Statlig förvaltning, Statliga affärsverk och Övriga offentliga institutioner. Detta betyder att AP-fonder, statliga nämndmyndigheter, delegationer, råd och kommittéer som saknar anställda inte ingår i statlig sektor i den här indelningen.

Sysselsatta

I BAS klassificeras en person som sysselsatt om den uppfyller minst ett av följande kriterier:[8]

- har under november fått en utbetalning av ersättning för arbete som är underlag för arbetsgivaravgifter enligt Skatteverkets arbetsgivardeklaration på individnivå (AGI).
- har under minst en av de elva månader som föregår november fått utbetalning av ersättning för arbete som är underlag för arbetsgivaravgifter enligt AGI. Dessutom har fått utbetald ersättning från Försäkringskassan som refererar till en aktivitet som ägde rum under minst en dag per månad under samtliga efterföljande månader fram till och med november. Ersättningen från

[7] https://www.statenssc.se/besok-servicekontor

[8] Statistiska centralbyrån (2023) *Kvalitetsdeklaration - Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS), slutlig år 2022*

Försäkringskassan ska vara av typen föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning, graviditetspenning, sjukpenning, rehabiliteringspenning, arbets- eller yrkesskadepenning, närståendepenning, smittbärarpenning eller ersättning till riskgrupp.

- antas under november driva ett företag som enskild näringsidkare, handels- eller kommanditbolagsdelägare och där företaget ingår i SCB:s Företagsregister. Antaganden baseras på preliminära inkomstdeklarationer och månadsvisa F-skatteinbetalningar som personen deklarerar till Skatteverket samt aktuell status kring momsredovisning. Det gäller att person har gjort avtryck och anses vara aktiv eller att företaget har gjort utbetalning av ersättning för arbete som är underlag för arbetsgivaravgifter enligt AGI till minst en person som inte ansvarar för företaget.
- har för referensåret som november tillhör deklarerat för näringsverksamhet enligt inkomstdeklarationen och bilagorna NE (enskilda näringsidkare) eller N3A (handels- och kommanditbolagsdelägare) till Skatteverket. Företaget ska även under referensåret ha en omsättning som är positiv och ha ett känt startdatum. Alternativt sakna omsättning och ha ett startdatum tidigast ett år innan november.

Sysselsatta efter arbetsställets belägenhet

Statistiken i BAS beskriver belägenheten för de arbetsställen som de sysselsatta personerna är knutna till. När sysselsatta anges efter geografisk fördelning i denna rapport avses därmed var arbetsstället som de sysselsatta personerna är knutna till är beläget.

Utanförskapsområde

Det finns ingen etablerad definition av vad utanförskap är. SCB och Boverket har tagit fram ett analytiskt verktyg där de definierat vilka regionala statistikområden (RegSO) som i en sammanvägd analys visar en koncentration av problem kopplade till kriminalitet, bidragsberoende, trångboddhet, lågt demokratiskt deltagande, svaga skolresultat och svag arbetsmarknadsetablering. Klassningen avser strukturella förhållanden på områdesnivå och används som ett analytiskt verktyg. SCB och Boverket har genom metoden identifierat 179 utanförskapsområden i riket.[9]

[9] https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/ovrigt/ovrigt/ovriga-publikationer-statistik/pong/publikationer/fordjupad-analys-om-utanforskap.-slutrapport-regeringsuppdrag-20242

Statlig närvaro i länet

I detta avsnitt redovisas antalet statliga myndigheter som har arbetsställen i länet, hur många arbetsställen som finns och var de är geografiskt placerade. Avsnittet belyser också hur statlig närvaro ser ut i utanförskapsområden. Vidare redovisas hur sysselsättningen i statlig sektor ser ut och hur den har utvecklats över tid.

Figur 1 – Karta över länets kommuner

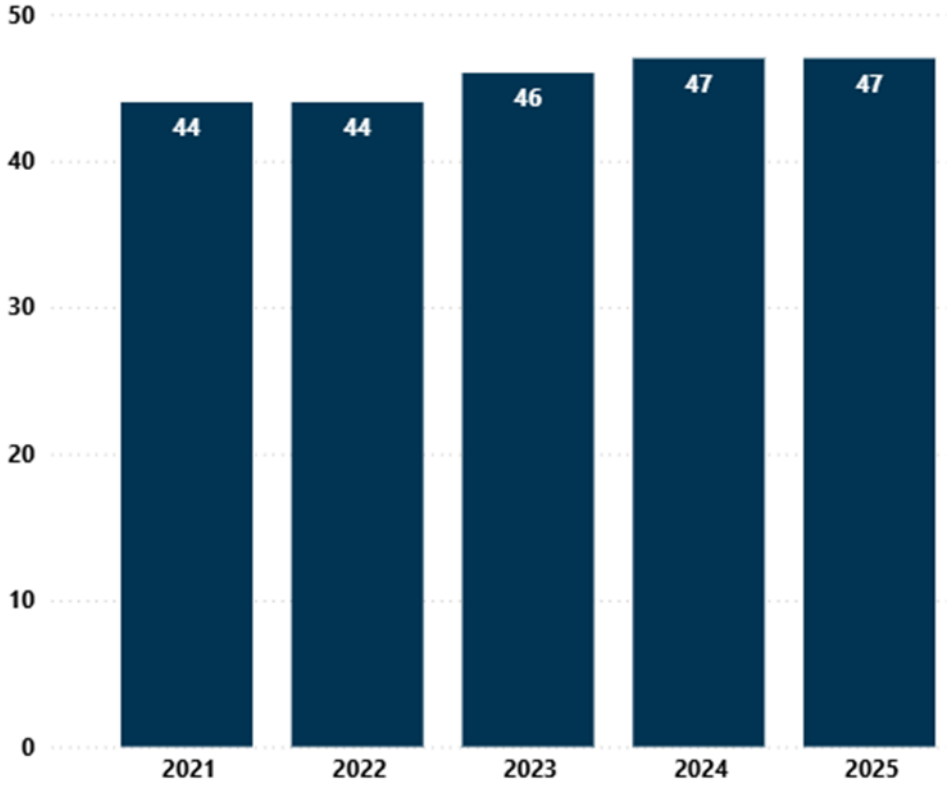
Västerbottens län är Sveriges andra största län med en yta på 55 432 km². Länet består av 15 kommuner som tillsammans täcker 12 % av Sveriges yta. I länet bor 278 729 invånare som tillsammans utgör 2,6 procent av Sveriges befolkning.

Av länets invånare bor 80 procent längst kusten, där också länets större städer Umeå och Skellefteå är belägna, vilket gör att antalet kommunernas invånarantal per kvadratkilometer skiljer sig åt. Medan Umeå kommun har 57,8 inv/km² har exempelvis Sorsele kommun 0,3 inv/km². Fem av länets kommuner har färre en 3000 invånare.

Antal myndigheter och statliga arbetsställen i länet

Det fanns 47 myndigheter i länet 2025 fördelat på länets samtliga 15 kommuner. Antalet myndigheter har ökat med tre myndigheter mellan åren 2021 och 2025. I riket som helhet har antalet myndigheter varit oförändrat under samma tidsperiod.[10]

Figur 2 – Antal myndigheter i länet 2021–2025

Källa: SCB

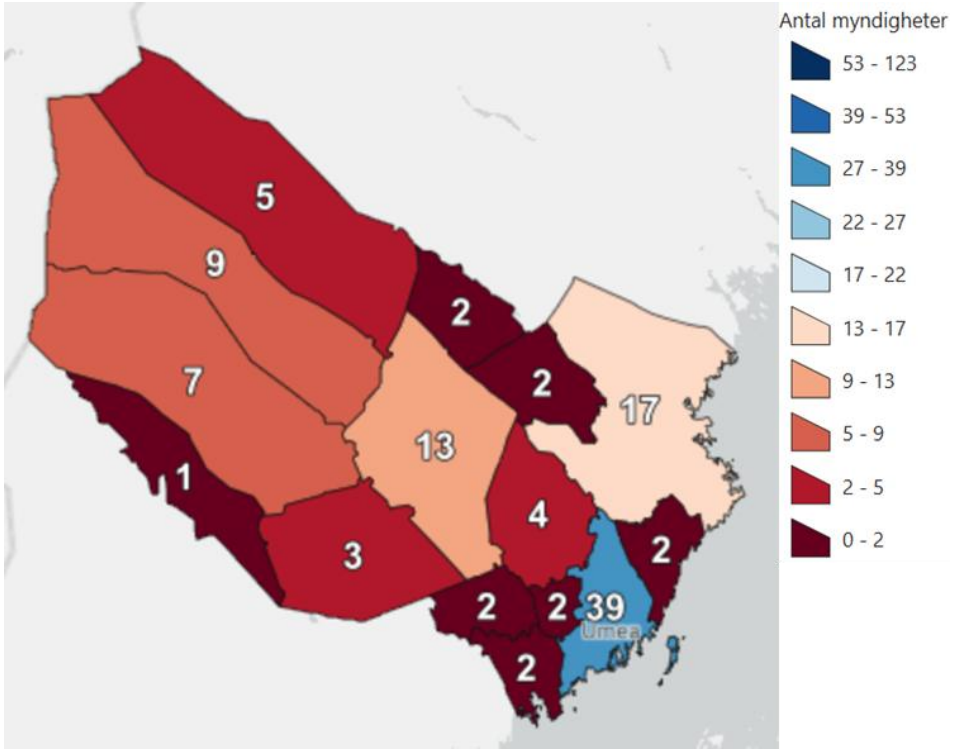
Två nya myndigheter har tillkommit under 2023, Etikprövningsmyndigheten och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF). Etikprövningsnämnden har en regional etikprövningsnämnd lokaliserad i Umeå. I samarbetet med Umeå universitet har MUCF börjat utbilda

[10] Statistiska centralbyrån, Företagsdatabasen (FDB)
Observera att definitionen av myndigheter här utgår från BAS definition, dvs Statlig förvaltning, Statliga affärsverk och Övriga offentliga institutioner. Detta betyder att AP-fonder, statliga nämndmyndigheter, delegationer, råd och kommittéer som saknar anställda inte ingår i statlig sektor i den här indelningen.

kursansvariga på rektorsprogrammet. Under hösten 2026 öppnades även Totalförsvarets plikt- och prövningsverk i Umeå.

Antalet myndigheter varierar från 1 i Dorotea kommun till 39 i Umeå kommun. Kartan i figur 3 illustrerar antalet myndigheter i länets kommuner 2025.[11]

Figur 3 – Antal myndigheter i länets kommuner 2025

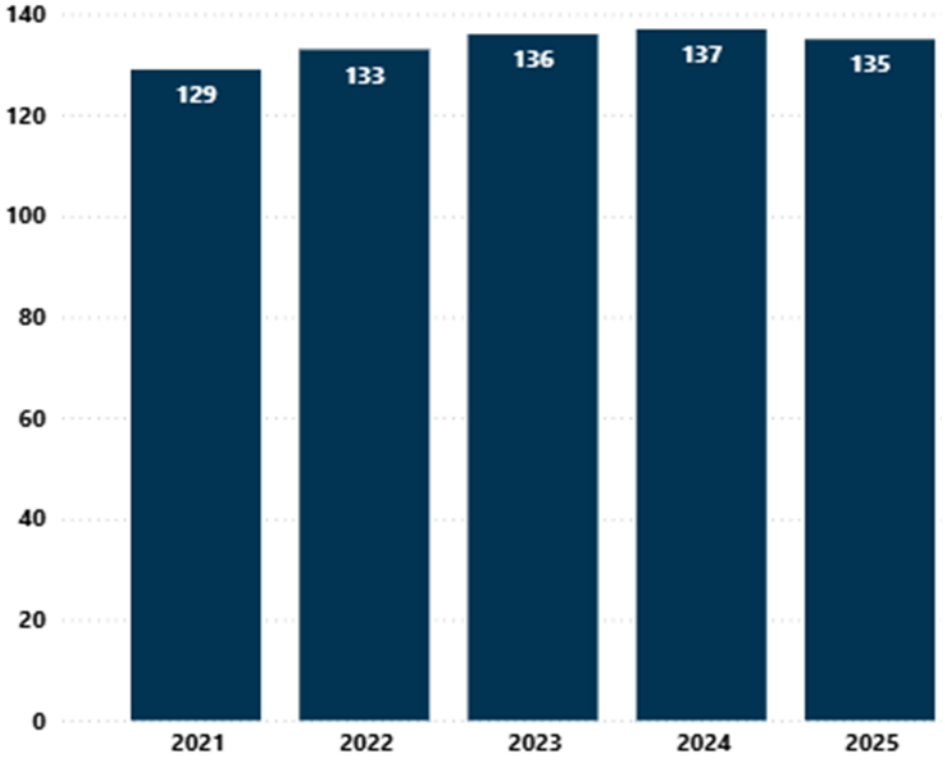
Källa: SCB

Polismyndigheten är den enda myndighet som finns representerad i alla länets kommuner.

[11] SCB, Företagsdatabasen (SCB)

Det fanns 135 arbetsställen i länet 2025 fördelat på länets samtliga 15 kommuner. Antalet arbetsställen har ökat med sex arbetsställen mellan åren 2021 och 2025. I riket som helhet har antalet arbetsställen minskat med 13 arbetsställen under samma tidsperiod. [12]

Figur 4 – Antal statliga arbetsställen i länet 2021–2025

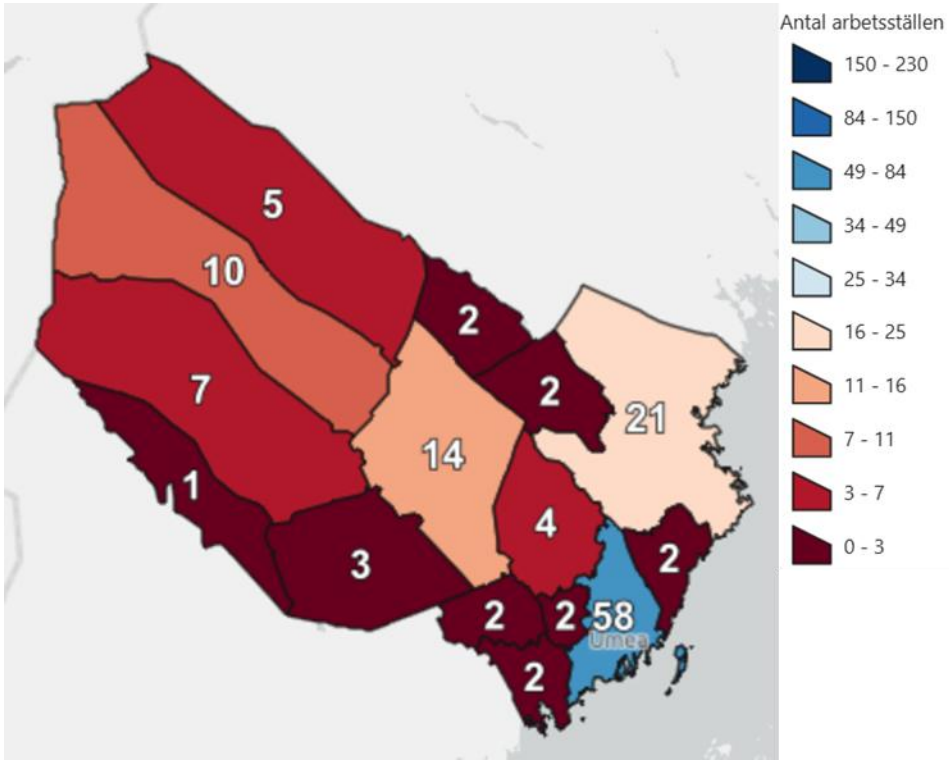

Källa: SCB

[12] SCB, Företagsdatabasen (SCB)

Kartan i figur 5 visar antalet arbetsställen i länets kommuner 2025. Antalet arbetsställen varierar från en i Dorotea kommun till 58 i Umeå kommun.[13]

Figur 5 – Antal statliga arbetsställen i länets kommuner 2025

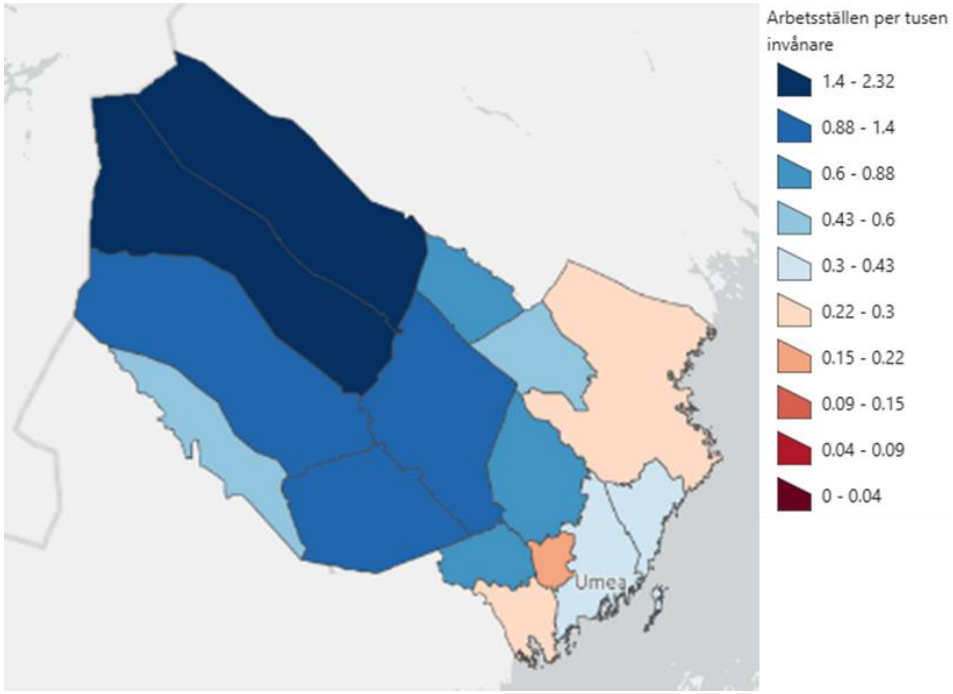
Källa: SCB

[13] SCB, Företagsdatabasen (SCB)

Kartan i figur 6 visar antalet arbetsställen per tusen invånare i länets kommuner 2025. Sett till antalet statliga arbetsställen i förhållande till befolkningen hade länet 0,48 arbetsställen per tusen invånare, medan motsvarande siffra för riket var 0,25 arbetsställen per tusen invånare.

Arbetsställen i förhållande till befolkningen var störst i Sorsele kommun med 2,12 arbetsställen per tusen invånare och minst i Vännäs kommun med 0,22 arbetsställen per tusen invånare.[14]

Figur 6 – Antal statliga arbetsställen per tusen invånare i länets kommuner 2025

Källa: SCB

Antal myndigheter och statliga arbetsställen i länets utanförskapsområden

Det fanns inga utanförskapsområden i länet varför redovisning inte kan göras. [15]

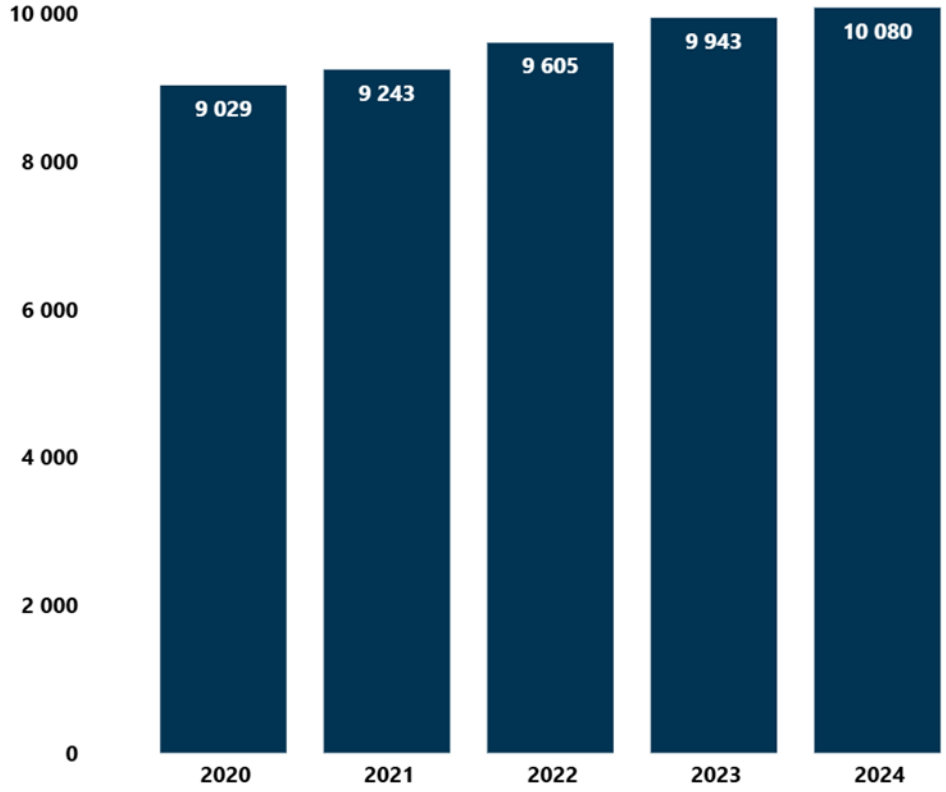
[14] SCB, Företagsdatabasen (SCB)

[15] https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/ovrigt/ovrigt/ovriga-publikationer-statistik/pong/publikationer/fordjupad-analys-om-utanforskap.-slutrapport-regeringsuppdrag-20242

Antal sysselsatta inom statlig sektor i länet

Det fanns 10 080 sysselsatta i statlig sektor i länet 2024. Det fanns sysselsatta i länets samtliga 15 kommuner. Antalet sysselsatta har ökat med 1 051 sysselsatta mellan åren 2020 och 2024. Den procentuella förändringen under tidsperioden var en ökning med 11,6 procent. I riket som helhet har sysselsättningen ökat med 10,1 procent under samma tidsperiod.[16]

Figur 7 – Antal sysselsatta i statlig sektor i länet 2020–2024

Källa: SCB

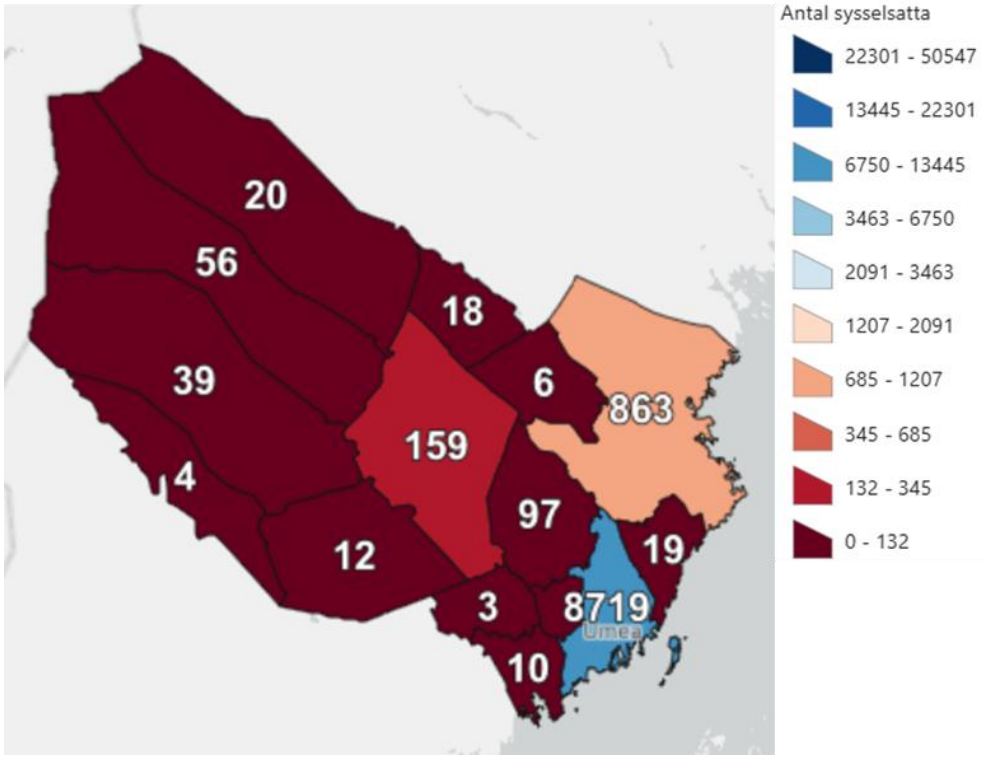
[16] Statistiska centralbyrån, Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS)

Kartan i figur 8 illustrerar antalet sysselsatta i statlig sektor 2024 efter kommun. De fanns flest sysselsatta i Umeå kommun med 8 719 sysselsatta och minst antal sysselsatta i Bjurholms kommun med 3 sysselsatta.[17]

Antalet sysselsatta i Umeå har ökat med 130 och i Lycksele minskade antalet med 21 sysselsatta. I övriga kommuner är fråga om ett mindre antal justeringar.

En förklaring till det höga antalet statligt anställda i Umeå är Umeå universitet där cirka 4 560 personer arbetar.

Figur 8 – Sysselsatta i statlig sektor i länets kommuner 2024

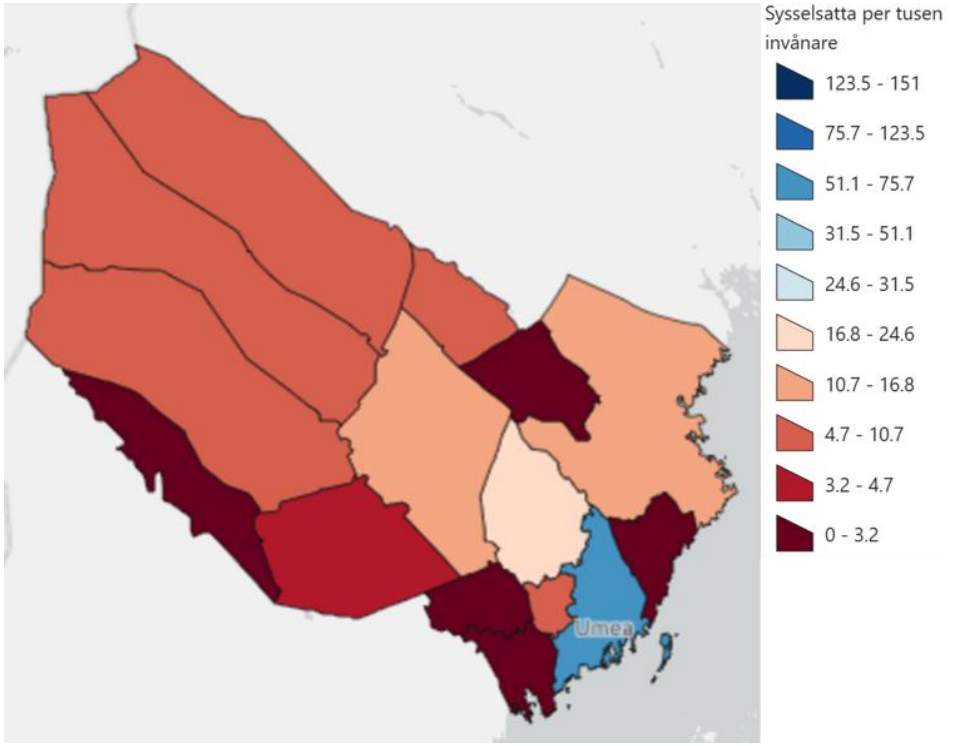
Källa: SCB

[17] Statistiska centralbyrån, Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS)

Kartan i figur 9 illustrerar antalet sysselsatta i statlig sektor 2024 i förhållande till befolkningen.

Sett till antalet sysselsatta inom statlig sektor i förhållande till befolkningen hade länet 36 sysselsatta per tusen invånare, medan motsvarande siffra för riket var 28. Antalet sysselsatta i förhållande till befolkningen är högst i Umeå kommun med 65 sysselsatta per tusen invånare, medan andelen är lägst i Bjurholms kommun med 1 sysselsatt per tusen invånare.[18]

Figur 9 – Sysselsatta i statlig sektor per tusen invånare i länets kommuner 2024

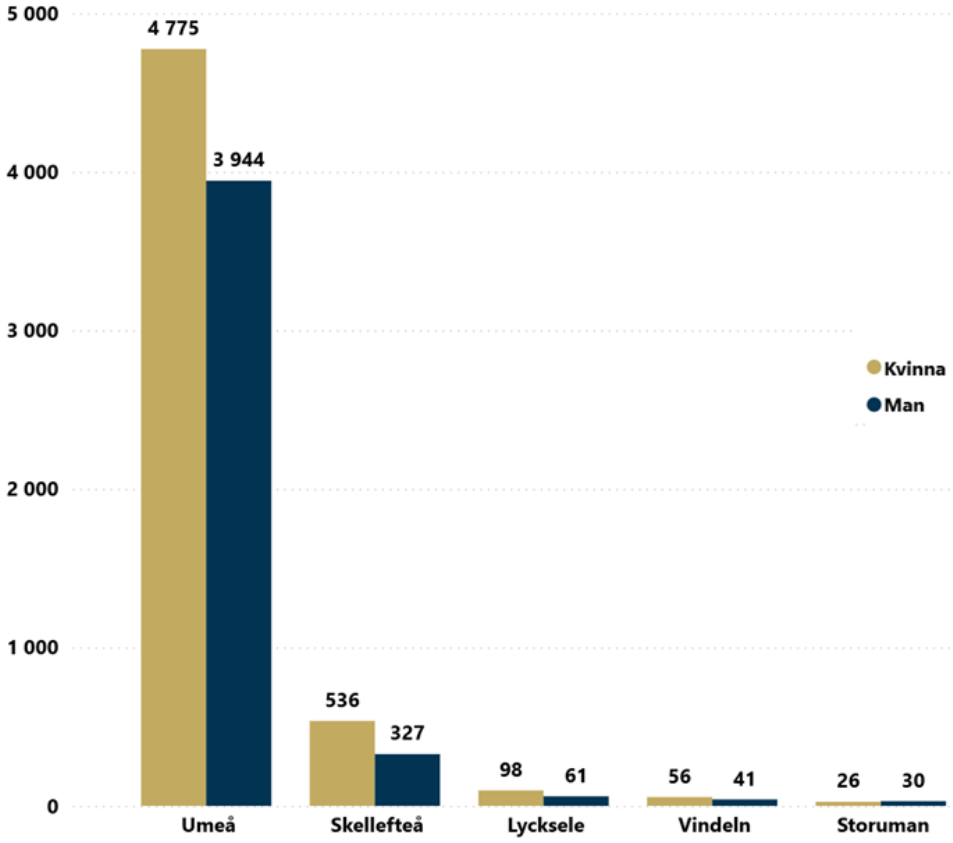
Källa: SCB

Antalet sysselsatta per tusen invånare har ökat från 33 till 36 från 2020till 2024. Ökningen har främst skett i Umeå, och till viss del i Vindeln och Storuman. Umeås höga andel drar upp genomsnittet för länet. Övriga kommuner har andelar under rikssnittet på 28 sysselsatta per tusen invånare.

[18] Statistiska centralbyrån, Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS)

Det var 55 procent kvinnor och 45 procent män sysselsatta i statlig sektor 2024. Diagrammet i figur 10 visar de sysselsatta uppdelat på kommun och kön i de fem kommuner i länet som hade flest antal sysselsatta.[19]

Figur 10 – Antal sysselsatta i statlig sektor i länet efter kommun och kön i de fem kommuner med flest antal sysselsatta 2024

Källa: SCB

Andelen kvinnor och män har inte ändrats nämnvärt på länsnivå. I Vindeln och Storuman har andelarna förändrats med +- 4 procentenheter.

[19] Statistiska centralbyrån, Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS)

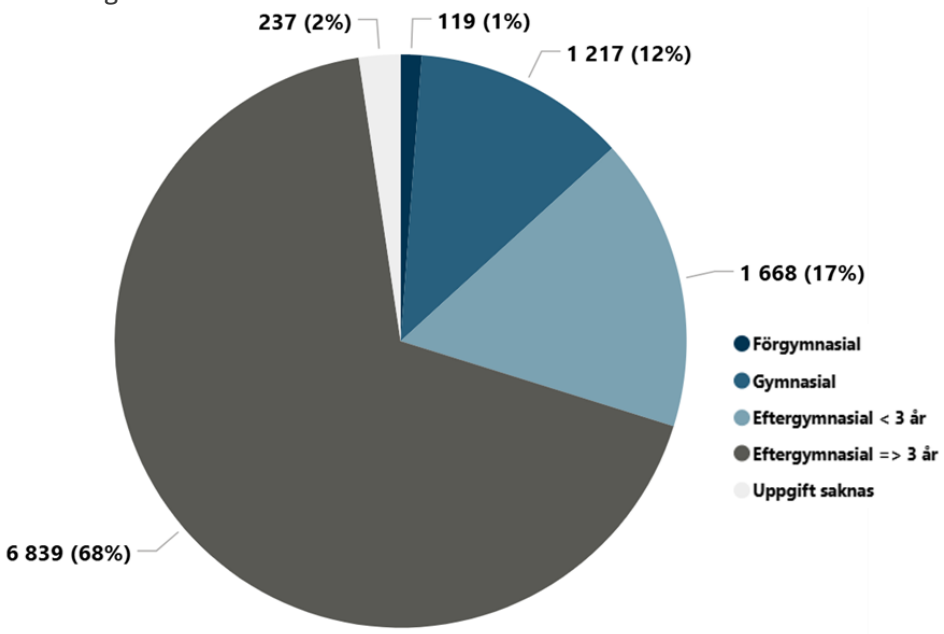
Diagrammet i figur 11 visar antal sysselsatta i statlig sektor i länet 2024 fördelat efter högsta avslutad utbildning. Totalt sett hade 85 procent av de sysselsatta en eftergymnasial utbildning. Motsvarande siffra för riket var 78 procent.[20]

Om all eftergymnasial utbildning räknas (kortare och längre högskoleutbildningar, yrkeshögskola m.m.) ligger Västerbotten ungefär i nivå med riksgenomsnittet.

Om man avser minst tre års eftergymnasial utbildning (den vanligaste definitionen av "högutbildad") har 35,5 % av befolkningen i åldern 25–64 år i Västerbottens län en sådan utbildning. Det är den tredje högsta andelen i Sverige.

Den höga utbildningsnivån förklaras till stor del av Umeå, där universitetet gör att en stor andel invånare har högre utbildning. I övriga kommuner i länet är andelen eftergymnasialt utbildade generellt lägre.

Figur 11 – Antal sysselsatta i statlig sektor i länet 2024 efter högsta avslutad utbildning

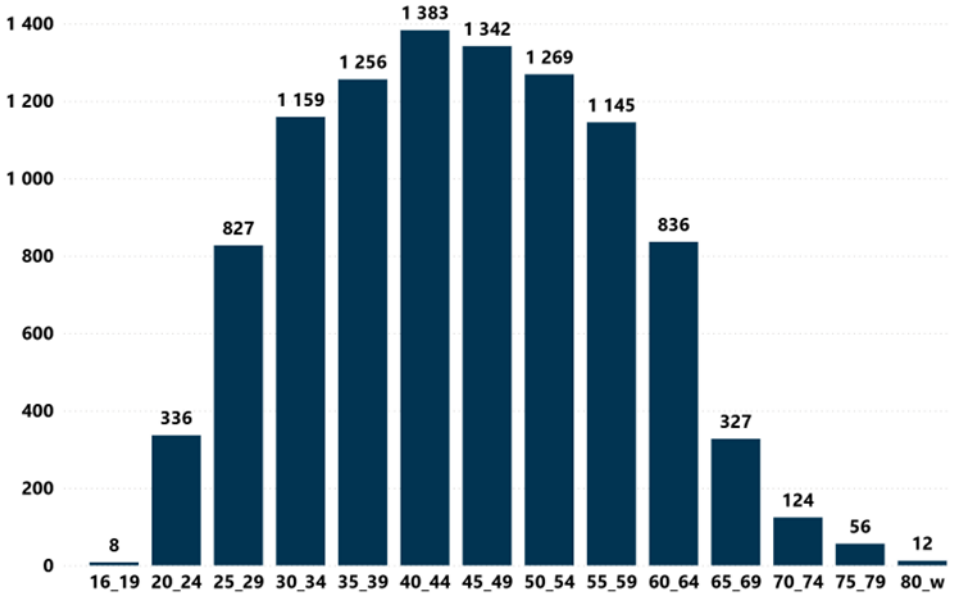

Källa: SCB

[20] Statistiska centralbyrån, Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS)

Diagrammet i figur 12 visar att den vanligaste åldersgruppen bland de sysselsatta var 40–44 år. Den vanligaste åldersgruppen bland de sysselsatta i riket var 35–39 år.[21]

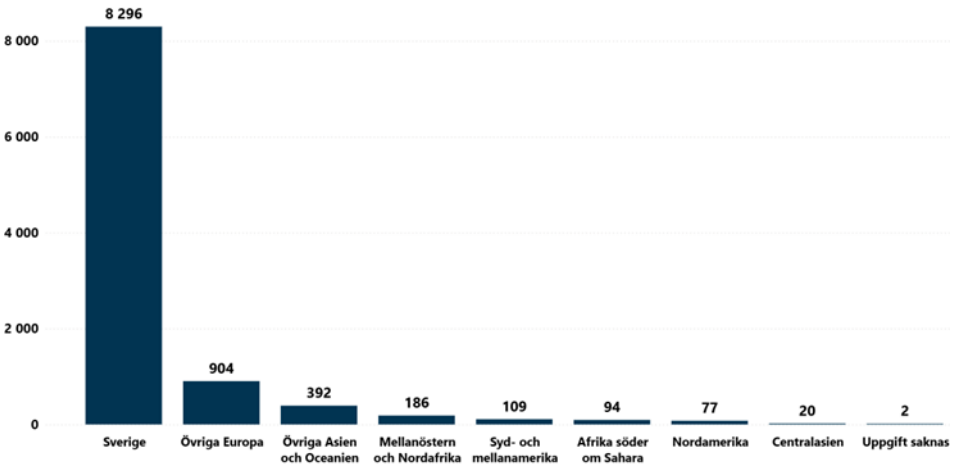
Figur 12 – Antal sysselsatta i statlig sektor i länet 2024 efter åldersgrupp

Källa: SCB

Om vi delar in de sysselsatta i födelselandsgrupper ser vi att majoriteten, 82 procent, var födda i Sverige. Motsvarande andel för riket var 83 procent.[22]

Figur 13 – Antal sysselsatta i statlig sektor i länet 2024 efter födelselandsgrupp

Källa: SCB

[21] Statistiska centralbyrån, Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS)

[22] Statistiska centralbyrån, Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS)

Statlig service i Västerbotten

I det här avsnittet presenteras elva servicegivande myndigheters regionala närvaro. De servicegivande myndigheterna är Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden (CSN), Försäkringskassan, Kronofogden, Lantmäteriet, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten, Polismyndigheten, Skatteverket, Statens servicecenter och Trafikverket. I det följande presenteras hur många besökskontor de servicegivande myndigheterna har.

Avsnittet belyser också hur närvaron i utanförskapsområden ser ut bland de servicegivande myndigheterna.

Besökskontor hos servicegivande myndigheter i länet

I länet fanns 48 egna besökskontor hos de servicegivande myndigheterna 2026. Det är ett en minskning med tre besökskontor jämfört med 2024. Det går att nå samtliga elva servicegivande myndigheter via besökskontor[23]. Det är ett oförändrat antal servicegivande myndigheter jämfört med 2024. Det största antalet egna besökskontor fanns i Umeå kommun och det minsta antalet fanns i Bjurholms, Dorotea, Malå, Norsjö, Robertsfors, Vännäs och Vindelns kommun.[24] Tabell 1 visar antalet egna besökskontor.[25]

[23] Försäkringskassan, Skatteverket, Pensionsmyndigheten och Migrationsverket finns representerade via Statens servicecenters besökskontor.
[24] Länsstyrelsen i Örebro län (2026) *Kartläggning av besökskontor hos de servicegivande myndigheterna*
[25] Länsstyrelsen i Örebro läns kartläggning av besökskontor 2021, 2023, 2024 och 2026.

Tabell 1 Antal egna besökskontor hos de servicegivande myndigheterna i länet 2021, 2023, 2024 och 2026 [26]

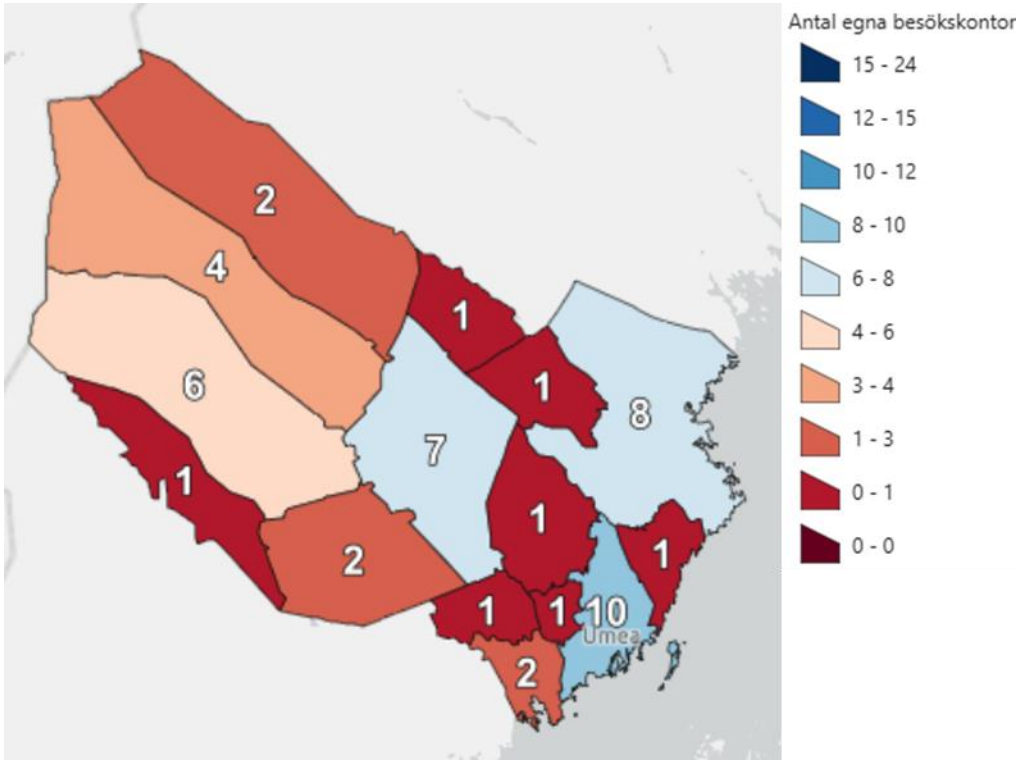
Myndighet	2021	2023	2024	2026
Arbetsförmedlingen	5	5	5	5
Centrala studiestödsnämnden	1	1	1	1
Försäkringskassan	0	0	0	0
Kronofogdemyndigheten	2	2	2	2
Lantmäteriet	4	4	4	4
Migrationsverket	2	2	2	1
Pensionsmyndigheten	0	0	0	0
Polismyndigheten	17	17	17	16
Skatteverket	0	0	0	0
Statens servicecenter	7	7	7	8
Trafikverket	11	11	13	11
Totalt	**49**	**49**	**51**	**48**

Källa: Länsstyrelsen i Örebro läns kartläggning av besökskontor 2021, 2023, 2024 och 2026

[26] Besökskontor enligt Länsstyrelsen i Örebro läns kartläggning av vilka kontor som går att besöka. Trafikverkets besökskontor definieras som platser för uppkörning, fotografering och kunskapsprov. Besök till Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket sker via Statens servicecenter. Även Arbetsförmedlingens kundtorg ingår här.

Kartan i figur 14 visar antal egna besökskontor hos de servicegivande myndigheterna 2026 i länets kommuner.

Figur 14 – Antal egna besökskontor hos de servicegivande myndigheterna i länets kommuner 2026

Källa: Länsstyrelsen i Örebro läns kartläggning av besökskontor 2026

Det går även att besöka Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket via samtliga servicekontor hos Statens servicecenter. Det går sedan mätningen 2024 att besöka Migrationsverket via Statens servicecenters kontor i Umeå och Skellefteå kommun.[27] Tabell 2 visar det totala antalet besökskontor som finns hos respektive myndighet inklusive Statens servicecenters besökskontor för åren 2021, 2023, 2024 och 2026. [28]

[27] När mätningen gjordes våren 2021 hade inte alla Arbetsförmedlingens kundtorg flyttats över ännu.

[28] Länsstyrelsen i Örebro läns kartläggning av besökskontor 2021, 2023, 2024 och 2026.

Tabell 2: Antal besökskontor hos de servicegivande myndigheterna inklusive Statens servicecenters (SSC) besökskontor i länet 2021, 2023 ,2024 och 2026

Myndighet	Antal besöks-kontor inkl SSC 2021	Antal besöks-kontor inkl SSC 2023	Antal besöks-kontor inkl SSC 2024	Antal besöks-kontor inkl SSC 2026
Arbetsförmedlingen	11	12	12	13
Centrala studiestödsnämnden	1	1	1	1
Försäkringskassan	7	7	7	8
Kronofogdemyndigheten	2	2	2	2
Lantmäteriet	4	4	4	4
Migrationsverket	2	2	3	3
Pensionsmyndigheten	7	7	7	8
Polismyndigheten	17	17	17	16
Skatteverket	7	7	7	8
Statens servicecenter	7	7	7	8
Trafikverket	11	11	13	11

Källa: Länsstyrelsen i Örebro läns kartläggning av besökskontor 2021, 2023, 2024 och 2026

Under hösten 2027 kommer Dorotea kommun få ett till statligt servicekontor Det blir det nionde servicekontoret i Västerbotten. Orsaken är att Dorotea nyligen har blivit en så kallad FA-region. Ett av grundkraven är att det ska finnas minst ett statligt servicekontor i varje så kallade FA-region, eller funktionell analysregion. Det är en eller flera kommuner som tillsammans bildar en region inom vilken man kan både bo och arbeta. I Västerbotten fanns tidigare åtta FA-regioner.

Tillväxtverket har nyligen utökat antalet FA-regioner i landet från 62 till 71, varav en är Dorotea tillsammans med Strömsund. [29]

Nordmalings servicekontor fanns med i Statens servicecenters preliminära plan för avveckling 2026. Senare, i december 2025, meddelade Statens servicecenter att Nordmaling inte skulle avvecklas, efter att planen hade reviderats.

[29] Dorotea får ett statligt servicekontor i höst | SVT Nyheter

I juni 2026 bekräftade myndigheten dessutom att inga fler servicekontor skulle avvecklas, och Nordmaling nämndes uttryckligen som ett av de kontor som tagits bort från nedläggningsplanen.[30]

Besökskontor i utanförskapsområden

Det fanns inga utanförskapsområden i länet varför redovisning inte kan göras. [31]

[30] Beskedet: Nordmalings servicekontor blir kvar

[31] https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/ovrigt/ovrigt/ovriga-publikationer-statistik/pong/publikationer/fordjupad-analys-om-utanforskap.-slutrapport-regeringsuppdrag-20242

Andra faktorer som påverkar Statlig närvaro och service

Västerbottens län är till ytan landets näst största län. Från riksgränsen mot Norge till kusten är det 40 mil och mellan länsgränserna i norr och i söder är det 25 mil. Länet är ungefär lika stort som Västra Götaland, Skåne, Stockholm och Östergötland tillsammans.

I länet bor 278 729 invånare som tillsammans utgör 2,6 procent av Sveriges befolkning. Av länets invånare bor 80 procent längst kusten vilket gör att antalet kommunernas invånarantal per kvadratkilometer skiljer sig åt. Medan Umeå kommun har 57,8 inv/km² har exempelvis Sorsele kommun 0,3 inv/km².

Den demografisk utvecklingen är problematisk i länets mindre kommuner. Med få undantag har folkmängden minskat i länets kommuner under en tioårsperiod. Detta påververka i allra högsta grad förutsättningarna att upprätthålla en grundläggande service. Västerbotten är efter Norrbotten det län där flest personer har längre än 20 minuter med bil till en dagligvarubutik (Tillväxtverket, Pipos).

I Umeå har befolkningen nästan fördubblats sedan 1970. Befolkningen har även ökat i Skellefteå och Vännäs. I övriga 12 kommuner har befolkningstalen minskat efter 1970. Fem av länets kommuner har färre en 3000 invånare.

Befolkningen i Västerbottens län är starkt koncentrerad till länets tätorter, framför allt städerna Umeå och Skellefteå längs kusten. Detta gör att tillgängligheten inom respektive samhällen är mycket bra med korta tidsavstånd mellan olika målpunkter, vilket förbättrar jämförelser av tillgänglighet men tenderar att bli binär. Antingen finns servicekontor och då med bra tillgänglighet eller så finns inget kontor och tillgängligheten går mot noll.

De stora geografiska avstånden och den glesa befolkningen i inlandet utanför tätorterna innebär utmaningar för tillgängligheten till statlig och annan offentlig service. Tillgången till stabil och snabb bredbandsuppkoppling underlättar användandet av statliga myndigheters e-tjänster.

Samlad bedömning av statlig närvaro och service och dess påverkan på länet

Statlig närvaro

Antalet statliga myndigheter i länet har ökat något, främst genom etableringar i Umeå, vilket stärker länets statliga närvaro och bidrar till fler arbetstillfällen. Samtidigt är den statliga verksamheten fortsatt starkt koncentrerad till Umeå, medan övriga kommuner har betydligt färre myndigheter och statligt anställda. Antalet besökskontor har minskat, vilket kan påverka den lokala tillgängligheten till statlig service

Antalet sysselsatta i statlig sektor ökar i länet liksom antalet arbetsställen. Andelen statligt anställda i förhållande till befolkningen har ökat över tid med en tydlig koncentration till Umeå.

Etikprövningsmyndigheten, MUCF och Totalförsvarets plikt- och prövningsverk har etablerat verksamhet i Umeå. Etableringarna stärker Umeås roll som statligt centrum, bidrar till fler statliga arbetstillfällen och ökar länets kompetens och attraktivitet, men innebär samtidigt att den statliga närvaron fortsatt är koncentrerad till Umeå.

Statlig service

Antalet besökskontor har minskat med tre sedan 2024. Den planerade avvecklingen av Statens servicekontor i Nordmaling har dock stoppats, och myndigheten har meddelat att inga ytterligare servicekontor ska avvecklas. Under hösten 2027 planeras i stället ett nytt statligt servicekontor i Dorotea, vilket förbättrar tillgången till statlig service i södra Lappland och stärker servicen i den nya FA-regionen.

Sammanfattningsvis ökar den statliga service som ges från de servicegivande myndigheterna i länet men de inomregionala skillnaderna är fortsatt stora. I de mindre inlandskommunerna är bilberoendet ett faktum för att nå de servicegivande myndigheternas kontor. Ortstrukturen med långa avstånd mellan huvudorter men korta tidsavstånd inom orterna ger både fördelar och nackdelar

Andra faktorer

Utveckling av befolkning, arbetstillfällen och service är krafter som förstärker varandra. De stora inomregionala skillnaderna utgör en utmaning på flera sätt. Kustkommunerna har en gynnsam utveckling medan de befolkningsmässigt mindre inlandskommunerna har en negativ utveckling. Detta förhållande påverkas inte av den statliga närvaron.

Antalet sysselsatta i statlig sektor ökar i länet liksom antalet arbetsställen. Andelen statligt anställda i förhållande till befolkningen har ökat över tid med en tydlig koncentration till Umeå.

Under 2026 ska kriminalvårdens anstalter i Umeå, Sörbyn och häkten i Umeå byggas ut. När allt är klart kommer Umeå att vara den plats i Norrland där det finns flest intagna, totalt 643 personer.

Anstalten på Ersboda byggdes på 1980-talet, då med plats för 30 intagna. Den utbyggda anstalten beräknas ha totalt 310 platser. Anstalten i Sörbyn få 72 nya platser som tas i bruk under 2026. När allt är klart om under 2027 ska 350 personer jobba inom kriminalvården i Umeå. På ett år ska över 100 personer nyanställas.

Det ändrade säkerhetspolitiska läget och Sverige NATO-medlemskap kommer på flera sätt att påverka den statliga närvaron i länet. Försvarsmakten kan komma att återetablera infrastruktur och öka antalet arbetsställen. Den statliga närvaron kommer starkt att påverkas av Försvarsmaktens planering att passa in i NATO:s struktur.

Den civila dimensionen har stor betydelse för försvarsalliansen eftersom det bland annat handlar om att skydda civilbefolkningen, stärka försvarsviljan och stödja Försvarsmakten.

Det civila försvaret ska skydda civilbefolkningen och säkerställa att till exempel sjukvård, transporter och livsmedels- och dricksvattenförsörjning fungerar även under krigsfara och krig. Detta kommer att påverka den statliga strukturen och tillgänglighet på olika sätt.

Tillsammans med Försvarsmakten samordnar Länsstyrelsen det civila och militära försvaret.

Referenser

Skriftliga underlag

Länsstyrelsen i Örebro län (2021) *Kartläggning av besökskontor hos de servicegivande myndigheterna*
Länsstyrelsen i Örebro län (2023) *Kartläggning av besökskontor hos de servicegivande myndigheterna*
Länsstyrelsen i Örebro län (2024) *Kartläggning av besökskontor hos de servicegivande myndigheterna*
Länsstyrelsen i Örebro län (2026) *Kartläggning av besökskontor hos de servicegivande myndigheterna*

Prop. 20218/19:47 *Samlad struktur för tillhandahållande av lokal statlig service*

Statistiska källor

Statistiska centralbyrån, *Befolkningsstatistik*
Statistiska centralbyrån, *Företagsdatabasen* (FDB)
Statistiska centralbyrån, *Befolkningens arbetsmarknadsstatus* (BAS)

Internetkällor

Definitioner för färdiga tabellpaket. 2026.
Scb.se
https://www.scb.se/vara-tjanster/bestall-data-och-statistik/regionala-statistikprodukter/statistikpaket/definitioner-for-tabellpaket/#ampak
Hämtad 2026-03-20

Korrigering av Fördjupad analys av utanförskap 2024. 2026
Scb.se
https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/ovrigt/ovrigt/ovriga-publikationer-statistik/pong/publikationer/fordjupad-analys-om-utanforskap.-slutrapport-regeringsuppdrag-20242
Hämtad 2026-03-20

Lista över alla 179 områden på Utanförskapets karta. 2026
Regeringen.se
https://www.regeringen.se/regeringens-politik/arbete-mot-utanforskap/lista-179-omraden-pa-utanforskapets-karta/
Hämtad 2026-03-20

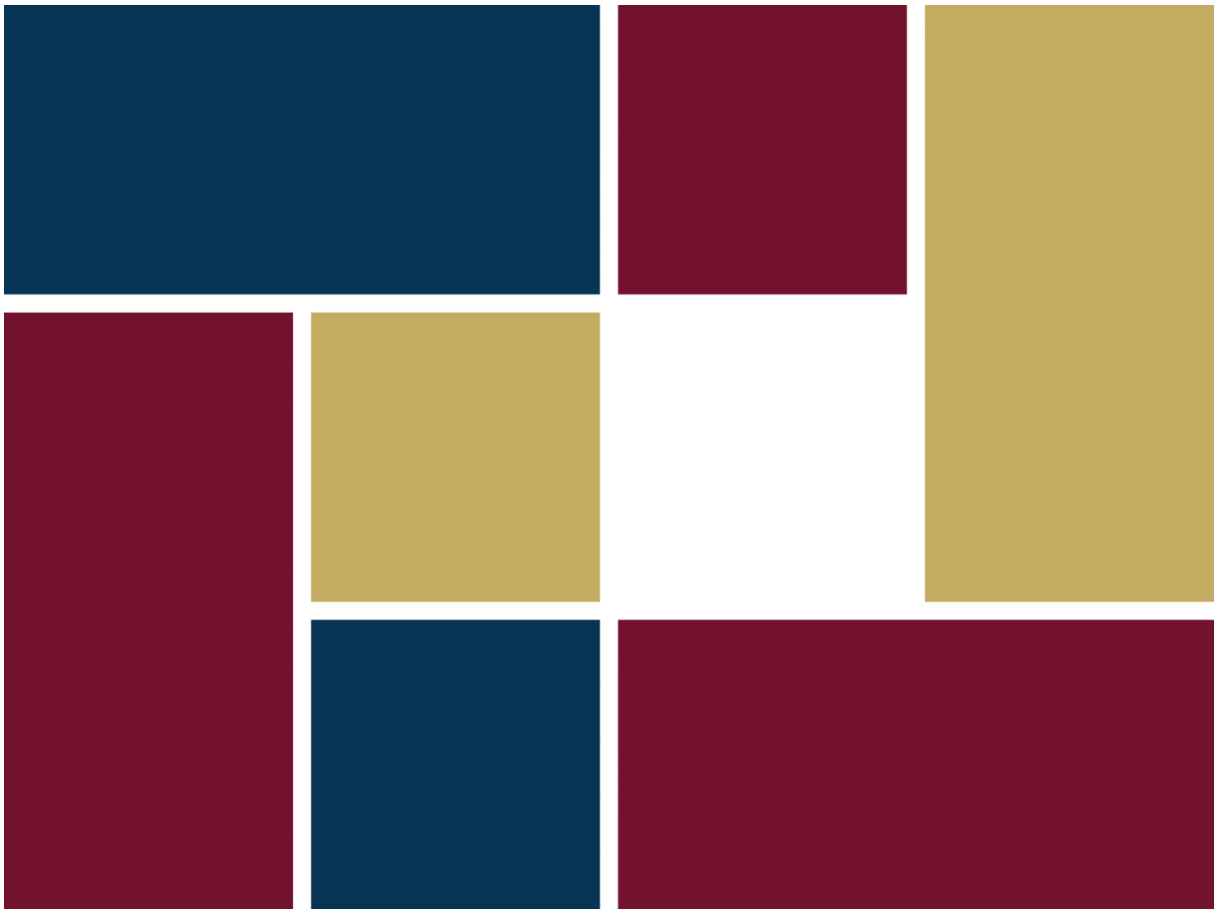
Besök servicekontor. 2026
Statenssc.se
https://www.statenssc.se/besok-servicekontor
Hämtad 2026-04-10

Bilagor

Bilaga 1: Statliga myndigheter, antal arbetsställen och antal kommuner med arbetsställen i länet 2025

Myndighet	Antal arbetsställen	Antal kommuner med arbetsställen
Arbetsförmedlingen	6	5
Arbetsmiljöverket	1	1
Brottsoffermyndigheten	1	1
Centrala studiestödsnämnden	1	1
Ekobrottsmyndigheten	1	1
Elsäkerhetsverket	1	1
Etikprövningsmyndigheten	1	1
Fortifikationsverket	2	2
Försvarsmakten	1	1
Försäkringskassan	3	3
Högskolan i Gävle	1	1
Inspektionen för vård och omsorg	1	1
Institutet för rymdfysik	1	1
Kriminalvården	5	1
Kronofogdemyndigheten	2	2
Kustbevakningen	1	1
Lantmäteriet	4	4
Livsmedelsverket	2	2
Luftfartsverket	1	1
Luleå tekniska universitet	1	1
Länsstyrelsen i Norrbottens län	1	1
Länsstyrelsen i Västerbottens län	4	4
Migrationsverket	2	2
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	1	1
Polismyndigheten	19	15

Myndighet	Antal arbetsställen	Antal kommuner med arbetsställen
Rättsmedicinalverket	1	1
Sameskolstyrelsen	1	1
Sametinget	1	1
Sjöfartsverket	3	2
Skatteverket	3	3
Skogsstyrelsen	10	10
Specialpedagogiska skolmyndigheten	2	1
Statens fastighetsverk	2	2
Statens institutionsstyrelse	1	1
Statens jordbruksverk	5	5
Statens servicecenter	8	8
Statens skolinspektion	1	1
Sveriges Domstolar	7	3
Sveriges geologiska undersökning	2	2
Sveriges lantbruksuniversitet	3	2
Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI	1	1
Totalförsvarets plikt- och prövningsverk	1	1
Trafikverket	8	4
Transportstyrelsen	1	1
Tullverket	2	2
Umeå universitet	7	2
Åklagarmyndigheten	1	1
Totalt	**135**	**15**

Länsstyrelsen
Västerbotten

www.lansstyrelsen.se